

voor toekomstmakers
deranonkel

voor toekomstmakers
deranonkel

Pestprotocol Ranonkel

1. Doel pestprotocol Ranonkel

Dit pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen. Dit is belangrijk voor de ontwikkeling van alle leerlingen. Het is van groot belang dat er respect is voor elkaar, dit doen wij door afspraken en regels te maken die voor alle kinderen en volwassenen duidelijk zijn. Het is belangrijk dat wij elkaar hier ook op aanspreken in ongewenste situaties.

Het pestprotocol is hierbij een handelingsplan voor de school. Er wordt hierin vastgelegd welke stappen de school zet wanneer er sprake is van pesten: met wie wordt er gepraat, wie zijn hierbij en welke stappen worden er ondernomen als dit niet werkt.

Dit pestprotocol is onderschreven door directie en oudergeleding van de MR.

2. Het belang van een pestprotocol

Dit protocol moet aan alle kinderen, ouders en leerkrachten duidelijkheid bieden over hoe gehandeld wordt wanneer er gepest wordt. Pesten is een groot probleem en komt helaas op iedere school voor. Zo ook op de Ranonkel, welke dit erkent en hierin verantwoording neemt. Pesten mag nooit gedoogd worden!

3. Plagen of pesten

We spreken over plagen wanneer kinderen min of meer aan elkaar gewaagd zijn en het vertoonde gedrag ontstaat uit een onschuldige sfeer. Het gaat erom dat het gedrag door **geen** van de betrokkenen als bedreigend of echt vervelend wordt ervaren.

Een definitie van pesten op school luidt als volgt: "Pesten is het systematisch uitoefenen van psychische en/of fysieke mishandeling door een leerling of een groep leerlingen van één of meer klasgenoten, die niet (meer) in staat zijn zichzelf te verdedigen"

Bij plagen is er sprake van incidenten. Pesten gebeurt systematisch: een aantal keren per week of regelmatig.

Het is belangrijk om dit verschil duidelijk te hebben, ook voor de kinderen zelf.

Plagen	Pesten
Gelijkwaardig	Machtsverschil
Wisselend "slachtofferschap"	Hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe	Vaak/voortdurend

4. Voorwaarden pestprotocol

Om het pestprotocol goed te kunnen gebruiken heeft de Ranonkel een aantal uitgangspunten opgesteld:

- Als pesten/pestgedrag plaats vindt, wordt dit als probleem gezien door alle direct betrokkenen: leerlingen, leerkracht en ouders/verzorgers.
- De school heeft een inspanningsplicht waar het gaat om pesten. Los van het feit of pesten aan de orde is dient de school pesten bespreekbaar te maken in alle groepen. Uitgangspunt van de school is een veilig pedagogisch klimaat waarin pesten als ongewenst wordt gezien en niet wordt geaccepteerd.
- Wanneer pestgedrag plaatsvindt en leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dit signaleren, treedt het pestprotocol in werking.
- Wanneer de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan zal er overlegd worden over een andere aanpak eventueel met behulp van externe instanties. De eerste stap is advies van de gedragspecialist en de vertrouwenspersoon. Namen van deze personen staan vermeld in de schoolgids.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, gaat school over op een directe aanpak. Zie hiervoor punt 8 grensoverschrijdend gedrag.

5. Preventief pestbeleid

De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas. Dit zijn een aantal schoolregels welke benoemd zijn in een kwaliteitskaart. De leerkracht mag deze regels en afspraken altijd naar eigen inzicht aanvullen. Dit gebeurt aan het begin van het schooljaar, maar wordt er regelmatig bij gepakt. Ook zijn wij in school bezig met een doorlopende lijn om aandacht te besteden aan burgerschap > hoe gaan wij met elkaar om.

6. Sprake van pestgedrag

Indien er toch sprake is van pestgedrag, pakken wij dit zo actief mogelijk op. We gebruiken hierbij de vijf sporen aanpak. Welke zegt: "wil je pesten effectief bestrijden dan zul je de volgende vijf groepen moeten meenemen" :

De leraar (signaleren en aanpakken)

Leraren hebben een sleutelrol in de aanpak van pesten, zij zijn de eerstverantwoordelijke voor de aanpak tegen pesten op school. Het is belangrijk dat zij pesten signaleren en effectief bestrijden.

voor toekomstmakers

deranonkel

Steun aan het gepeste kind uiteraard moet deze leerling geholpen worden. In de meeste gevallen is het gepeste kind passief en niet op de voorgrond. Belangrijk is het gesprek voeren en zorgen dat het kind wel reageert. Dit lukt de leerkracht niet altijd zelf. Soms is hier een SOVA of rots en water training voor nodig.

Hoe begeleid je een gepeste leerling?

Laat weten dat je het erg vindt, toon medeleven, en luister.
Stel veel vragen en zorg dat het kind ziet dat je ermee bezig bent.
Bespreek met het kind de situaties en zijn/haar reactie. Evalueer dan hoe de leerling heeft gereageerd en wat het anders had kunnen doen.
Benadruk de sterke kanten van deze leerling en strooi met complimenten.
Benoem heel erg vaak dat het kind altijd bij je mag komen, en dit ook moet doen.

Steun aan de pester

Er wordt gesproken met de pester, dit is een gesprek om achter de oorzaak van het gedrag te komen. Belangrijk is dat hier zijn/haar gevoeligheid voor wat hij/zij met het slachtoffer doet vergroot wordt. Dit gesprek kan bestaan uit meerdere gesprekken en evaluatiemomenten. Als de situatie het toelaat is het verstandig om de pester even de gelegenheid te geven om zijn/haar gedrag te verbeteren voordat de ouders hierbij betrokken worden.

Wat kunnen oorzaken van pestgedrag zijn?

Buitengesloten voelen
Problemen thuis
Vrienden willen zijn met de "stoere"
Gevoel van anonimiteit
Jaloers zijn

Hoe begeleid je een pester?

Praten, er is altijd een reden waarom de pester pest.
Laat zien wat het effect is van zijn/haar gedrag
Excuses maken, dit lijkt soms "lucht" maar blijft belangrijk
Benadruk de leuke kanten van dit kind
Kind leren hoe te reageren bij een incident (andere manier van gedrag aanleren)
→ Word niet direct boos, het kind moet zijn verhaal aan je kwijt kunnen!
Vertel wat je met ouders communiceert en wat niet.

Hulp aan de zwijgende middengroep

Deze groep is erg belangrijk in de strijd tegen het pesten. Je kunt deze groep betrekken door de volgende acties:
pesten aan de orde stellen, het pestprotocol bespreken.
Zorg dat er rollenspellen plaatsvinden zodat kinderen voelen hoe het is om gepest te worden.
Probeer in de lessen zoveel mogelijk voorbeelden te gebruiken die niet uit de eigen klas komen. Natuurlijk kun je een incident bespreken met de klas als het net is gebeurd, maar anders liever niet. De reden hiervoor is dat de rollen in de les dan meteen duidelijk zijn, de sfeer gezet is en de klas het kan gaan bagatelliseren.

voor toekomstmakers

deranonkel

De ouders

Wanneer een leerkracht vindt dat er sprake is van pestgedrag is het belangrijk om ouders op de hoogte te stellen. Een goede samenwerking tussen ouders en leerkracht is belangrijk om het probleem op te lossen. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester. Duidelijke communicatie is belangrijk. Ouders moeten weten dat de school ermee bezig is en zich ervan bewust zijn dat dit meestal niet in een dag verholpen is. Ook is het belangrijk dat de rollen duidelijk zijn. De leerkracht begeleidt de pester en zoekt waar nodig extra hulp. Ouders van het gepeste kind kunnen uit emotie deze rol op zich willen nemen, dit is niet de bedoeling.

Bent u ouder van een gepest kind?

Houd de communicatie met uw kind dan open en blijf in gesprek.

Zorg ervoor dat uw kind een sport beoefent dit helpt vaak in zelfvertrouwen

Probeer zoveel mogelijk positief te stimuleren.

Besprek het pestgedrag met de groepsleerkracht.

Bent u ouder van een pester?

Raak niet direct in paniek, meestal kunnen wij er iets aan doen.

Probeer achter de oorzaak te komen en neem uw kind hierin serieus.

Zorg ervoor dat uw kind begrijpt wat het anderen aan doet.

Besteed wat extra aandacht aan uw kind.

Stimuleer positief.

7. Stappenplan

Als een leerling, ouder of collega melding maakt van pestgedrag dienen deze serieus en geverifieerd te worden. Vervolgens wordt het stappenplan doorlopen, welke erop is gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen.

Stap 1

De leerkracht gaat in gesprek met het gepeste kind en de pester. Deze gesprekken vinden met elk kind afzonderlijk plaats om het verhaal duidelijk te krijgen. De leerkracht schat na deze gesprekken de ernst van de situatie in. Indien de situatie ernstig blijkt wordt de ib-er ingeschakeld en wordt het team op de hoogte gebracht.

Stap 2

De leerkracht heeft een gesprek met beide kinderen. Het probleem wordt hierin helder geformuleerd en er worden afspraken gemaakt om het gedrag te stoppen. Bij meerdere betrokkenen wordt het probleem klassikaal besproken. Er wordt in beide gevallen benadrukt hoe belangrijk het is dat kinderen zich veilig voelen op school. Ook moet de groep weten dat het melden van pesten nooit klikken is en heel erg belangrijk. Na een week wordt er met de kinderen geëvalueerd. Dit vraagt nauwkeurige observaties van de leerkracht.

voor toekomstmakers

deranonkel

Stap 3

Ouders van de betrokken leerlingen worden ingelicht en de gemaakte afspraken worden gedeeld. De leerkracht neemt weer contact op met de ouders na de eerste evaluatie.

Stap 4

Na een nauwkeurige observatie wordt er een nieuw gesprek gevoerd met de leerlingen. Zijn de gemaakte afspraken nagekomen?

Als dit zo is kunnen wij dit dan volhouden of moeten er afspraken worden aangepast?

Als dit niet zo is, waarom is het mis gegaan?

Bij het niet nakomen van de afspraken is het ook belangrijk dat er hulp wordt ingeschakeld. Dit kan bijvoorbeeld de directie zijn.

Stap 5

Na twee weken vindt er een nieuw gesprek plaats.

Als het nu beter gaat, dan is afbouwen van de gesprekken een optie. Gaat het niet beter moet er een nieuw plan komen en moeten er externen worden ingeschakeld.

Belangrijk tijdens deze stappen:

Alle verslagen van gesprekken worden in het leerlingvolgsysteem gehangen.

De afspraken zijn te vinden in de klassenmap.

Tevens worden deze leerlingen besproken in een leerlingbespreking met de ib-er.

Waar nodig kan besloten worden nog een volgende stap te nemen.

Stap 6

Gesprek met alle ouders uit de groep over het pestgedrag. Dit gesprek heeft als doel informatieverstrekking, wat is er nu aan de hand, waar is de school mee bezig en wat kunnen de ouders betekenen.

Benoem het belang van praten met de kinderen en melding maken bij het signaleren van gedrag. Hoe meer leerlingen weten dat het belangrijk is om pestgedrag te melden (en dat ook durven) hoe beter!

Stimuleer op deze avond de ouders hun gedrag. De school kan het niet alleen.

Deze avond dient geleid te worden door directie of ib. De groepsleerkrachten zijn altijd aanwezig.

8. Grensoverschrijdend gedrag

De school heeft als uitgangspunt dat kinderen zich niet willen misdragen. Maar het kan misgaan. Dat is niet erg. Het zijn leermomenten. “Hoe ga je het de volgende keer doen! Hoe herstel je de emotionele en/of materiële schade. Kunnen we op deze manier weer verder met elkaar?” Wangedrag kan zich op verschillende manier manifesteren:

- Verbaal: vernederen, schelden, bedreigen, belachelijk maken, bijnamen geven, roddelen, briefjes rondsturen, bedreigen op internet, buitensluiten.
- Fysiek: schoppen, knijpen, slaan, spugen, krabben, bijten, trekken, laten struikelen.
- Materieel: stelen, onder kladden, verstoppert van kleding en/of spullen, spullen kapotmaken van een medeleerling of van school, fietsbanden lek prikken.

Het doet zich een enkele keer voor dat een leerling zich wenst te misdragen en/of vindt daartoe het recht te hebben. “Ik zit er niet mee. Het is niet mijn probleem! Nou en.... moet ik weten. Ik doe het de volgende keer weer.”

In dat geval wordt terplekke contact opgenomen met de ouder. Zolang de ouder niet is te bereiken en/of niet op school is verschenen, wordt deze leerling uit de groep geplaatst. De groep wordt beschermd tegen deze leerling. Het gesprek met de ouder wordt oplossingsgericht gevoerd. En voldoet aan de criteria zoals die in het voorgaande zijn omschreven. Als de ouders van mening zijn dat hun kind zich mag misdragen (bij deze invaller, want die kan geen lesgeven; ten opzichte van dat kind, want die doet altijd vervelend, heeft een rare moeder... enz.) wordt de leerling uit de klas gehaald. We noemen dit de eerste verwijdering. Tijdens de verwijdering wordt overwogen of deze leerling kan worden teruggeplaatst in de eigen klas. Terugplaatsing is afhankelijk van het idee dat de ouders en het verwijderde kind erop nahouden, namelijk: ik heb het recht mij te misdragen. - Als het kind zich niet wil misdragen dan wordt een begeleidingsplan voor gedrag uitgewerkt, waaraan de ouders meewerken en kan het kind worden teruggeplaatst. - Als dat niet mogelijk is (de ouders en de leerling zijn van mening dat het zich mag misdragen omdat...), in een andere groep geplaatst. Een leerling uit groep 5, komt bijvoorbeeld terecht in groep 7 of 8. Negatief gedrag wordt genegeerd door de leerkracht en de nieuwe groepsgenoten. Op die manier wordt de leerling geholpen zich te houden aan normale gedragsregels. Begrijpt de leerling dat hij/zij zich moet houden aan de gedragsregels van de school, dan kan hij/zij worden teruggeplaatst naar de eigen groep.

9. Stappenplan grensoverschrijdend gedrag:

1. Directie, of ander persoon op school die vanuit “de lijn” (=hiërarchie) inschakelen om te ondersteunen en bij te staan.
2. Contact opnemen met de ouder(s) van dit kind. Proberen ter plekke telefonisch of door middel van directe afspraak met de ouders te overleggen hoe nu verder te handelen. In contact met de ouders wordt verteld wat het probleem is en wat de bedoeling van hun kind lijkt te zijn. Aan de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd of zij de bedoeling van hun kind (Ja of Nee), ondersteunen. -
3. Zolang de ouders niet op school zijn geweest, wordt de leerling de toegang tot de klas ontzegd. Kern van deze laatste aanpak is de banden van deze leerling doorsnijden met de klasgenoten, zodat niet kan worden

voor toekomstmakers

deranonkel

gemanipuleerd door deze leerling. Directie beslist in overeenstemming met betrokkenen, ouders en leerkracht over eventuele schorsing van pester van maximaal vijf dagen. Mocht dit meerdere keren noodzakelijk zijn dan zal er met het Bevoegd Gezag worden overlegd of er een verwijdering procedure voor de pester(s) in gang kan worden gezet.

Belangrijk om te weten:

Contactpersonen (vertrouwenspersonen) voor leerling en ouder:

Rosa van Rijn
Rachèlle Mobron

Anti pest coördinator:

Mara Jonkman

vertrouwen

verbinden

meesterschap

voor toekomstmakers
deranonkel